

Bölüm 11: Veri Tabanı

Java ile Nesne Yönelimli Programlama

Kalıcı depolama

İlişkisel model

SQLite

SQL komutları

JOIN ve GROUP BY

JDBC

Ekle, oku, güncelle, sil

PreparedStatement

İşlemler (transaction)

Sercan KÜLCÜ · Giresun Üniversitesi · Elektrik-Elektronik Mühendisliği

Öğrenme Çıktıları

Kavramlar

Veri tabanının neden gerektiğini, dosyalardan farkını ve ilişkisel modeli (tablo, satır, sütun, birincil anahtar) açıklamak.

SQL

`CREATE TABLE` , `INSERT` , `SELECT` , `UPDATE` , `DELETE` komutlarını yazmak; `WHERE` , `ORDER BY` , `LIMIT` ile sorguyu daraltmak; `JOIN` ile tabloları birleştirmek, `GROUP BY` ile gruplamak.

JDBC

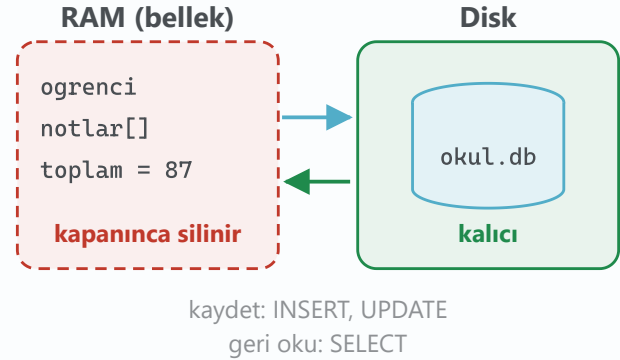
`Connection` , `Statement` ve `ResultSet` ile Java'dan SQLite'a bağlanıp kayıt eklemek, okumak, güncellemek ve silmek; kaynakları try-with-resources ile kapatmak.

Güvenlik ve bütünlük

SQL enjeksiyonunu `PreparedStatement` ile önlemek; `commit` / `rollback` ile birden çok komutu tek bir işlem olarak yürütmek.

Veri Tabanı Neden Önemlidir?

- Programdaki değişkenler ve nesneler **RAM**'de yaşar: program kapanınca **kaybolur**.
- **Kalıcı depolama** (persistent storage): verinin uzun süre, program kapandıktan sonra da saklanması. Öğrenci notları, banka hesapları, oyun skorları hep kalıcı olmalıdır.
- **Veri tabanı** (database): düzenli biçimde saklanan ve kolayca sorgulanabilen veri topluluğu. Onu yöneten yazılıma **Veri tabanı Yönetim Sistemi** (VTYS, DBMS) denir.
- Benzetme: veri tabanı, kütüphanenin **kataloglu arşivi** gibidir; aranan kitap bütün raflar gezilmeden bulunur.

Program yeniden açılınca veri diskten okunur.

Dosya mı, Veri Tabanı mı?

Dosya sistemleri bazı uygulamalar için **yeterli** olabilir (ayar dosyası, günlük kaydı, kısa bir liste). Veri büyüyüp karmaşılaştıkça **veri tabanları gerekir**: verinin verimli işlenmesi için önemli özellikler sunarlar.

Özellik	Düz dosya (txt, csv)	Veri tabanı
Arama	Dosya baştan sona okunur	İndeksle hızlı; tek satırlık SQL sorgusu
Güncelleme	Çoğu zaman tüm dosya yeniden yazılır	Yalnızca ilgili satır değişir
Eş zamanlı erişim	İki program aynı anda yazarsa veri bozulabilir	Kilitleme ve işlemlerle güvenli
Tutarlılık	Biçim denetimi tamamen programcıya kalır	Veri tipleri ve kısıtlar (NOT NULL , UNIQUE , CHECK)
Güvenlik	Dosya izni: ya hepsi ya hiçbiri	Kullanıcı, tablo ve alan düzeyinde yetki
Hata sonrası	Yarım kalan yazma dosyayı bozabilir	Yarım kalan işlem geri alınır

Temel Özellikler

Verilere hızlı erişim

İndeksler sayesinde milyonlarca satır arasından aranan kayıt kısa sürede bulunur.

Alan seviyesinde güvenlik

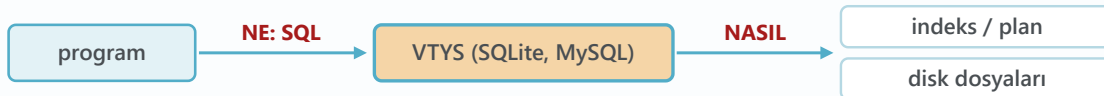
Yetki tablo, hatta sütun (alan) düzeyinde verilebilir: maaş sütununu yalnızca muhasebe birimi görebilir.

Platform bağımsız, standart API'ler

SQL bir standarttır; Java'da **JDBC** aynı arayüzle farklı veri tabanlarına erişir.

Dosya yapısından bağımsızlık

Program verinin diskte nasıl tutulduğunu bilmez. **Ne** istediğini SQL ile söyler; **nasıl** bulunacağına VTYS karar verir.

Bunlara ek olarak veri tabanları veri bütünlüğü kısıtları ve işlem (transaction) desteği sunar.

İlişkisel Model: Tablo, Satır, Sütun

users tablo (table)

sütun (alan, column)

satır (kayıt, row)

id	name	email
1	Ahmet Yılmaz	ahmet@example.com
2	Ayşe Demir	ayse@example.com
3	Can Kaya	can@example.com

birincil anahtar (primary key): her satırda farklı

- **İlişkisel** (relational) veri tabanı veriyi **tablolarda** saklar.
- **Sütun**: verinin bir özelliği; adı ve veri tipi vardır (`name TEXT`).
- **Satır**: bir varlığın tüm bilgileri (bir kullanıcı).
- **Birincil anahtar**: her satırı benzersiz tanımlar; iki satırın `id` 'si aynı olamaz.
- Java benzetmesi: tablo $\approx$ **sınıf**, sütun $\approx$ **alan**, satır $\approx$ **nesne**.

Veri Tabanı Türleri

İlişkisel

Tablolar ve SQL. **Oracle, SQL Server, MySQL, PostgreSQL**. Kullanımın büyük bölümü (yaklaşık %77).

NoSQL / arama

Belge, anahtar-değer, arama dizini gibi tablosuz modeller; belirli senaryolarda kullanılır: **MongoDB, Elasticsearch** (yaklaşık %23).

Gömülü ilişkisel

SQLite: programın içinde çalışan ilişkisel veri tabanı; veri paylaşımının az olduğu durumlarda yaygındır.

İlişkisel

%77

NoSQL / arama

%23

yaklaşık kullanım payı

Örneklerde kurulumu en kolay olan SQLite kullanılır. SQL ve JDBC kodu diğer ilişkisel veri tabanlarında da neredeyse aynıdır.

SQLite Nedir?

- **Gömülü** (embedded) bir ilişkisel veri tabanıdır: programın içinde bir **kütüphane** olarak çalışır.
- **Sunucuya ihtiyaç duymaz** (serverless): ayrı bir program, kurulum ya da yönetici gerekmez.
- **Kendine yeten** bir yapıya sahiptir: tüm tablolar **tek bir disk dosyasında** saklanır (ör. `sample.db`).
- **Çapraz platform**: aynı dosya Windows, Linux, macOS ve Android'de açılır.
- Kolayca kurulur ve kullanılır; **açık kaynaklı ve ücretsizdir**.
- Dünyada en yaygın kullanılan gömülü ilişkisel veri tabanıdır.

Yaygın kullanım alanları

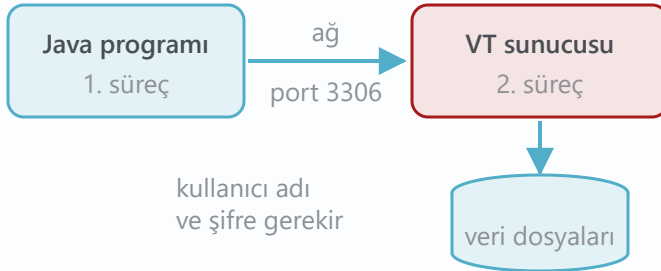
- + Mobil uygulamalar
- + Gömülü sistemler
- + Küçük ölçekli uygulamalar
- + Tarayıcı, e-posta istemcisi gibi masaüstü programları

Uygun olmadığı yer

- Ağ üzerinden çok sayıda kullanıcının aynı anda yazdığı büyük sistemler

Sunucu Tabanlı ve Gömülü Veri Tabanı

Sunucu tabanlı (MySQL, Oracle)

Gömülü (SQLite)

	Sunucu tabanlı	SQLite
Kurulum	Sunucu kurulur, kullanıcı ve şifre tanımlanır	Projeye tek bir jar eklenir
Veri	Sunucunun yönettiği birçok dosya	Tek bir <code>.db</code> dosyası
Eş zamanlı yazma	Çok kullanıcı	Aynı anda tek yazıcı

SQLite Sürücüsü ve DB Browser

SQLite JDBC sürücüsü

Java'nın SQLite ile konuşmasını sağlayan jar dosyası (`sqlite-jdbc-3.x.jar`):
github.com/xerial/sqlite-jdbc

DB Browser for SQLite

SQLite için popüler bir SQL istemcisi: `.db` dosyasını açar, tabloları görsel gösterir, SQL çalıştırır: sqlitebrowser.org/dl

Eclipse'te sürücüyü projeye eklemek

1. Jar dosyası indirilip projede bir `lib` klasörüne konur.
2. Projeye sağ tık → **Build Path** → **Configure Build Path...**
3. **Libraries** sekmesi → **Classpath** → **Add JARs...** → jar seçilir → **Apply and Close**.

Komut satırından

```
javac Baglan.java  
java -cp ".;sqlite-jdbc-3.40.0.0.jar" Baglan
```

Linux ve macOS'ta ayırıcı `;` yerine `:` olur. Derleme için sürücü gerekmez;
`java.sql` paketi JDK ile gelir.

Yaygın SQL Komutları

Komut	Görevi	Örnek	CRUD
CREATE TABLE	Yeni tablo oluşturur	CREATE TABLE users (id INTEGER, name TEXT)	—
INSERT INTO	Yeni kayıt ekler	INSERT INTO users(name) VALUES('Ali')	Create
SELECT	Tabloyu sorgular	SELECT * FROM users	Read
UPDATE	Var olan kayıtları günceller	UPDATE users SET name = 'Efe' WHERE id = 1	Update
DELETE	Kayıtları siler	DELETE FROM users WHERE id = 1	Delete

- **SQL** (Structured Query Language, yapılandırılmış sorgu dili): ilişkisel veri tabanlarının ortak dilidir.
- Anahtar kelimelerde büyük/küçük harf fark etmez; okunabilirlik için BÜYÜK yazılır. Metin değerler **tek tırnak** içindedir: 'Ali'.
- * "tüm sütunlar" demektir. WHERE komutun hangi satırlara uygulanacağını seçer.

CREATE TABLE ve Veri Tipleri

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS uyeler (  
  id    INTEGER PRIMARY KEY,  -- benzersiz  
  name  TEXT NOT NULL,        -- boş olamaz  
  email TEXT UNIQUE,          -- tekrar edemez  
  yas   INTEGER CHECK (yas >= 0)  
)
```

- `IF NOT EXISTS` : tablo zaten varsa hata verme.
- `INTEGER PRIMARY KEY` : değer verilmezse SQLite **en büyük id + 1** atar.
- Kısıt bozulursa komut reddedilir: `NOT NULL constraint failed: uyeler.name`, `CHECK constraint failed: yas >= 0`.

SQLite tipi	Java karşılığı
INTEGER	<code>int</code> , <code>long</code> · <code>getInt</code>
REAL	<code>double</code> · <code>getDouble</code>
TEXT	<code>String</code> · <code>getString</code>
BLOB	<code>byte[]</code> · <code>getBytes</code>
NULL	değer yok

SQL Komutları Adım Adım

```
CREATE TABLE users (id INTEGER PRIMARY KEY,  
                      name TEXT, email TEXT)
```

users

id	name	email
(tablo boş)		

Tablo oluşturuldu: üç sütun var, henüz **hiç satır yok**.

SQL Komutları Adım Adım

```
INSERT INTO users(name, email)
VALUES('Ahmet Yılmaz', 'ahmet@example.com')
```

users

id	name	email
1	Ahmet Yılmaz	ahmet@example.com

id verilmedi; SQLite **1** atadı. 1 satır etkilendi.

SQL Komutları Adım Adım

```
INSERT INTO users(name, email)
VALUES('Ayşe Demir', 'ayse@example.com')
```

users

id	name	email
1	Ahmet Yılmaz	ahmet@example.com
2	Ayşe Demir	ayse@example.com

İkinci kayıt `id = 2` aldı (en büyük id + 1).

SQL Komutları Adım Adım

```
UPDATE users SET name = 'Mehmet Akdeniz'  
WHERE id = 1
```

users

id	name	email
1	Mehmet Akdeniz	ahmet@example.com
2	Ayşe Demir	ayse@example.com

`WHERE id = 1` yalnızca ilk satırı seçti; sadece `name` değişti, `email` aynı kaldı.

SQL Komutları Adım Adım

```
DELETE FROM users WHERE id = 1
```

users

id	name	email
1	Mehmet Akdeniz	ahmet@example.com
2	Ayşe Demir	ayse@example.com

id = 1 olan satır silindi. 1 satır etkilendi.

SQL Komutları Adım Adım

```
SELECT * FROM users
```

users

id	name	email
2	Ayşe Demir	ayse@example.com

Sorgu tabloyu **değiştirmez**, yalnızca okur: sonuç tek satır (2, Ayşe Demir, ayse@example.com) .

SELECT: Süzme, Sıralama, Sınırlama

skorlar

oyuncu	puan
ada	72
can	95
ece	58
efe	95
naz	81

Sorgu	Sonuç
<code>SELECT oyuncu, puan FROM skorlar WHERE puan < 90 ORDER BY puan DESC</code>	naz 81, ada 72, ece 58
<code>SELECT oyuncu, puan FROM skorlar ORDER BY puan DESC, oyuncu LIMIT 3</code>	can 95, efe 95, naz 81
<code>SELECT oyuncu, puan FROM skorlar WHERE oyuncu LIKE 'e%'</code>	ece 58, efe 95
<code>SELECT COUNT(*), AVG(puan), MAX(puan) FROM skorlar WHERE puan >= 60</code>	4 · 85.75 · 95

- `WHERE` satırları süzer (`=` , `<>` , `<` , `>=` , `AND` , `OR` , `LIKE 'e%'` : "e ile başlayan").
- `ORDER BY ... DESC` büyükten küçüğe sıralar; eşitlikte ikinci ölçüt (`oyuncu`) kullanılır. `LIMIT 3` ilk 3 satırı alır.

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
▶ String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
▶       + "WHERE puan > 70 "  
▶       + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8                               + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

oyuncu	puan
ada	72
can	95
ece	58
efe	95
naz	81

Sorgu tek bir metindir. **skorlar** tablosunda 5 satır var.

Adım 1 / 10

DEĞİŞKENLER

sql = **SELECT ... LIMIT 2**

ÇIKTI

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ▶ ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8             + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

oyuncu	puan
ada	72
can	95
ece	58
efe	95
naz	81

5 satır

`executeQuery` sorguyu gönderir. Veri tabanı önce **FROM** : tablonun bütün satırları.

Adım 2 / 10

DEĞİŞKENLER

aşama = FROM

ÇIKTI

Bir SELECT Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2       + "WHERE puan > 70 "  
3       + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ▶   ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8                               + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

oyuncu	puan
ada	72
can	95
ece	58
efe	95
naz	81

ece 58 elendi

WHERE puan > 70 : koşulu sağlamayan
ece elenir; 4 satır kalır.

Adım 3 / 10

DEĞİŞKENLER

aşama = WHERE

ÇIKTI

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ▶ ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8             + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

oyuncu	puan
naz	81
efe	95
can	95
ada	72

ad, Z → A

ORDER BY oyuncu DESC : adlar ters alfabetik sıraya dizilir (puana göre değil).

Adım 4 / 10

DEĞİŞKENLER

aşama = ORDER BY

ÇIKTI

Bir SELECT Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2       + "WHERE puan > 70 "  
3       + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ▶   ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8                               + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

oyuncu	puan
naz	81
efe	95
can	95
ada	72

ilk 2 satır

LIMIT 2 : sıralanmış listenin ilk iki satırı sonuç kümesidir.

Adım 5 / 10

DEĞİŞKENLER

aşama = LIMIT

ÇIKTI

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     ▶ while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8             + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM	WHERE	ORDER BY	LIMIT
imleç			
	oyuncu	puan	
	naz	81	sonuç kümesi
	efe	95	

İmleç başlangıçta ilk satırın **önündedir**;
`next()` onu 1. satıra taşır.

Adım 6 / 10

DEĞİŞKENLER

`rs.next() = true`

ÇIKTI

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         ▶ System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8         ▶                               + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

imleç
→

oyuncu	puan
naz	81
efer	95

sonuç kümesi

Sütunlar adlarıyla okunur ve yazdırılır.

Adım 7 / 10

DEĞİŞKENLER

oyuncu = naz

puan = 81

ÇIKTI

naz 81

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     ▶ while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8             + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

imleç
→

oyuncu	puan
naz	81
efer	95

sonuç kümesi

İmleç 2. satıra geçer.

Adım 8 / 10

DEĞİŞKENLER

rs.next() = true

ÇIKTI

naz 81

Bir **SELECT** Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         ▶ System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8         ▶                               + rs.getInt("puan"));  
9     }  
10 }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

imleç

oyuncu	puan
naz	81
efer	95

sonuç kümesi

efer 95 yazılır.

Adım 9 / 10

DEĞİŞKENLER

oyuncu = efer

puan = 95

ÇIKTI

naz 81

efer 95

Bir SELECT Sorgusu Nasıl Çalışır?

```
1 String sql = "SELECT oyuncu, puan FROM skorlar "  
2     + "WHERE puan > 70 "  
3     + "ORDER BY oyuncu DESC LIMIT 2";  
4 try (Statement st = conn.createStatement();  
5     ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
▶   while (rs.next()) {  
7       System.out.println(rs.getString("oyuncu") + " "  
8                               + rs.getInt("puan"));  
9   }  
▶ }
```

FROM

WHERE

ORDER BY

LIMIT

oyuncu	puan
naz	81
efe	95

sonuç kümesi

imleç
→

Başka satır yok: `next()` `false`, döngü biter. `try` bitince `rs` ve `st` kapanır.

Adım 10 / 10

DEĞİŞKENLER

`rs.next() = false`

ÇIKTI

```
naz 81  
efe 95
```

Tekrarı Önlemek: Normalleştirme

tek tablo: siparis_kayit

musteri	telefon	urun
Ali	555-11	kalem
Ali	555-11	defter
Ece	555-22	silgi

aynı telefon
iki kez yazılmış

↓
iki tabloya bölünür

musteriler

id	ad	telefon
1	Ali	555-11
2	Ece	555-22

siparisler

id	musteri_id	urun
1	1	kalem
2	1	defter
3	2	silgi

musteri_id → musteriler.id

- Tek tabloda aynı bilgi (Ali'nin telefonu) her siparişte **tekrarlanır**: yer israfı ve tutarsızlık riski.
- **Güncelleme anomalisi**: telefon değişince her satır ayrı ayrı düzeltilmeli; biri unutulursa Ali'nin iki farklı telefonu olur.
- **Ekleme anomalisi**: henüz siparişi olmayan bir müşteri kaydedilemez.
- **Silme anomalisi**: Ece'nin tek siparişi silinince Ece'nin bilgisi de kaybolur.
- **Normalleştirme** (normalization): her bilgiyi **tek bir yerde** tutacak biçimde tabloları bölmek. Tablolar bir anahtarla (`musteri_id`) bağlanır.
- Birinci normal biçim: her hücrede **tek değer**.
'555-11, 555-33' gibi bir liste ayrı satırlara ya da ayrı bir tabloya taşınır.

Yabancı Anahtar ve İlişkiler

```
CREATE TABLE bolumler (  
  id INTEGER PRIMARY KEY,  
  ad TEXT NOT NULL);  
CREATE TABLE ogrenciler (  
  id INTEGER PRIMARY KEY,  
  ad TEXT NOT NULL,  
  bolum_id INTEGER REFERENCES bolumler(id));
```

ogrenciler

id	ad	bolum_id
1	Ada	1
2	Bora	2
3	Cem	1
4	Deniz	NULL

Deniz'in bölümü yok: bolum_id NULL

bolumler

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

**bire çok: bir bölüm,
çok öğrenci**

- **Yabancı anahtar** (foreign key): başka bir tablonun birincil anahtarını gösteren sütun. Bir bölümde çok öğrenci olabilir: **bire çok** (one-to-many) ilişki.
- Var olmayan bölüme öğrenci eklemek (`bolum_id = 9`) ya da öğrencisi olan bölümü silmek reddedilir: `FOREIGN KEY constraint failed`.
- SQLite bu denetimi **varsayılan olarak yapmaz**: her bağlantıda `stmt.execute("PRAGMA foreign_keys = ON")` gerekir. Kapalıyken `bolum_id = 9` sessizce kabul edilir.
- **Çoka çok** ilişki (öğrenci-ders) üçüncü bir ara tabloyla kurulur: `kayitlar(ogrenci_id, ders_id)`.
- Java benzetmesi: `Ogrenci` nesnesindeki bir `Bolum` referansı.

JOIN ile Tabloları Birleştirme

```
SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum
FROM ogrenciler o JOIN bolumler b
ON o.bolum_id = b.id
ORDER BY o.id
```

ogrenci	JOIN (INNER)	LEFT JOIN
Ada	Bilgisayar	Bilgisayar
Bora	Elektrik	Elektrik
Cem	Bilgisayar	Bilgisayar
Deniz	<i>satır yok</i>	NULL

- **JOIN** (birleştirme): iki tablonun satırlarını **ON** koşuluna göre eşleyip tek bir sonuç tablosu üretir.
- **o** ve **b** tablo **takma adlarıdır**. İki tabloda da **ad** sütunu olduğu için **o.ad**, **b.ad** diye ayrılır; yalnız **ad** yazılırsa: **ambiguous column name: ad**.
- **AS** sonuç sütununa yeni ad verir: Java'da **rs.getString("bolum")** ile okunur.
- **INNER JOIN** (yalnız **JOIN**): yalnızca eşi bulunan satırlar. Bölümü **NULL** olan Deniz sonuçta yoktur.
- **LEFT JOIN**: soldaki tablonun tüm satırları; eşi yoksa sağ taraf **NULL**, Java'da **null**.
- **ON** unutulursa (**FROM ogrenciler, bolumler**) her satır her satırla eşleşir: $4 \times 3 = 12$ **satırlık** Kartezyen çarpım.

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
► String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
► + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
► + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
4 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
5     while (rs.next()) {  
6         System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
7             + rs.getString("bolum"));  
8     }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

sonuç: henüz satır yok

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

Sorgu iki tabloyu takma adlarla anar: **o** = ogrenciler,
b = bolumler.

Adım 1 / 9

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
4   while (rs.next()) {  
5     System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
6       + rs.getString("bolum"));  
7   }  
8 }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar

1 = 1 → eşleşti

executeQuery : Ada'nın bolum_id 'si 1;
bolumler'de id = 1 bulunur → (Ada, Bilgisayar).

Adım 2 / 9

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
4   while (rs.next()) {  
5     System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
6       + rs.getString("bolum"));  
7   }  
8 }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik

2 = 2 → eşleşti

Bora → 2 → Elektrik.

Adım 3 / 9

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

JOIN Sorgusu Adım Adım

```

1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
4   while (rs.next()) {
5     System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "
6       + rs.getString("bolum"));
7   }
8 }
9 }

```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik
Cem	Bilgisayar

1 = 1 → eşleşti

Cem → 1: aynı bölüm satırı ikinci kez kullanılır.

Adım 4 / 9

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
4   while (rs.next()) {  
5     System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
6       + rs.getString("bolum"));  
7   }  
8 }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik
Cem	Bilgisayar

NULL = ? → eşi yok

Deniz'in `bolum_id` 'si `NULL` : hiçbir `id` 'ye eşit sayılmaz; satır sonuca **girmez**.

Adım 5 / 9

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
4 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
    ▶ while (rs.next()) {  
        ▶ System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
        ▶   + rs.getString("bolum"));  
8   }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik
Cem	Bilgisayar

imleç 1. satırda

next() ilk satıra geçer; sütunlar AS ile verilen adlarla okunur.

Adım 6 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 1

ÇIKTI

Ada - Bilgisayar

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
4 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
    ▶ while (rs.next()) {  
        ▶ System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
        ▶   + rs.getString("bolum"));  
8   }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik
Cem	Bilgisayar

imleç 2. satırda

İkinci satır yazılır.

Adım 7 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 2

ÇIKTI

```
Ada - Bilgisayar  
Bora - Elektrik
```

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
4 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
    ▶ while (rs.next()) {  
        ▶ System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
        ▶   + rs.getString("bolum"));  
8     }  
9 }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik
Cem	Bilgisayar

imleç 3. satırda

Üçüncü satır yazılır.

Adım 8 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 3

ÇIKTI

```
Ada - Bilgisayar  
Bora - Elektrik  
Cem - Bilgisayar
```

JOIN Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT o.ad AS ogrenci, b.ad AS bolum "  
2   + "FROM ogrenciler o JOIN bolumler b "  
3   + "ON o.bolum_id = b.id ORDER BY o.id";  
4 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
5     ▶ while (rs.next()) {  
6         System.out.println(rs.getString("ogrenci") + " - "  
7             + rs.getString("bolum"));  
8     }  
9     ▶ }
```

ogrenciler o

ad	bolum_id
Ada	1
Bora	2
Cem	1
Deniz	NULL

bolumler b

id	ad
1	Bilgisayar
2	Elektrik
3	Makine

sonuç

ogrenci	bolum
Ada	Bilgisayar
Bora	Elektrik
Cem	Bilgisayar

next() → false

Başka satır yok, döngü biter. `LEFT JOIN` yazılıysaydı dördüncü satır `Deniz - null` olurdu.

Adım 9 / 9

DEĞİŞKENLER

`satır = yok`

ÇIKTI

```
Ada - Bilgisayar  
Bora - Elektrik  
Cem - Bilgisayar
```

İLİŞKİLER VE GRUPLAMA

Gruplama: GROUP BY ve HAVING

siparisler

id	musteri	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

GROUP BY muster

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
Ece	2	120

grup başına bir satır

- **GROUP BY** aynı değere sahip satırları bir grupta toplar; **toplama fonksiyonları** (**COUNT** , **SUM** , **AVG** , **MIN** , **MAX**) her grup için ayrı hesaplanır.
- **WHERE** gruplamadan **önce satırları**, **HAVING** gruplamadan **sonra grupları** süzer. **WHERE SUM(tutar) >= 150** hatadır: **misuse of aggregate: SUM()**.
- Mantıksal çalışma sırası: **FROM** → **WHERE** → **GROUP BY** → **HAVING** → **SELECT** → **ORDER BY** → **LIMIT**.

Sorgu (SELECT muster, COUNT(*), SUM(tutar) FROM siparisler ...)	Sonuç
GROUP BY muster	Ali 3 200 · Can 1 200 · Ece 2 120
WHERE tutar >= 50 GROUP BY muster	Ali 2 170 · Can 1 200 · Ece 1 80
GROUP BY muster HAVING SUM(tutar) >= 150	Ali 3 200 · Can 1 200

JOIN ile birlikte: **SELECT b.ad, COUNT(o.id) FROM bolumler b LEFT JOIN ogrenciler o ON o.bolum_id = b.id GROUP BY b.id** → Bilgisayar 2 · Elektrik 1 · Makine 0. **COUNT(o.id)** **NULL** 'ları saymaz; **COUNT(*)** yazılıysaydı öğrencisiz Makine 1 alırdı.

GROUP BY **Sorgusu Adım Adım**

```
▶ String sql = "SELECT muster_i, COUNT(*) AS adet, "  
▶ + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "  
▶ + "GROUP BY muster_i HAVING SUM(tutar) >= 150 "  
▶ + "ORDER BY toplam DESC, muster_i";  
  
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("muster_i") + ": "  
8             + rs.getInt("adet") + " sipariş, "  
9             + rs.getInt("toplam") + " TL");  
10    }  
11 }
```

siparisler

id	muster_i	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

siparisler tablosunda 6 satır var;
sorgu tek bir metindir.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

GROUP BY Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT musteri, COUNT(*) AS adet, "  
2     + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "  
3     + "GROUP BY musteri HAVING SUM(tutar) >= 150 "  
4     + "ORDER BY toplam DESC, musteri";  
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
6     while (rs.next()) {  
7         System.out.println(rs.getString("musteri") + ": "  
8             + rs.getInt("adet") + " sipariş, "  
9             + rs.getInt("toplam") + " TL");  
10    }  
11 }
```

siparisler

id	musteri	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

3 grup: Ali, Can, Ece

FROM ve GROUP BY musteri : satırlar müşteri adına göre **üç gruba** ayrılır.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

GROUP BY Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT musteri, COUNT(*) AS adet, "  
2   + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "  
3   + "GROUP BY musteri HAVING SUM(tutar) >= 150 "  
4   + "ORDER BY toplam DESC, musteri";  
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
6   while (rs.next()) {  
7     System.out.println(rs.getString("musteri") + ": "  
8       + rs.getInt("adet") + " sipariş, "  
9       + rs.getInt("toplam") + " TL");  
10  }  
11 }
```

siparisler

id	musteri	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

gruplar

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
Ece	2	120

Her grup için `COUNT(*)` ve `SUM(tutar)` : Ali 120 + 50 + 30 = 200, Can 200, Ece 80 + 40 = 120.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

GROUP BY Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT musterisi, COUNT(*) AS adet, "
2   + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "
3   + "GROUP BY musterisi HAVING SUM(tutar) >= 150 "
4   + "ORDER BY toplam DESC, musterisi";
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6   while (rs.next()) {
7     System.out.println(rs.getString("musterisi") + ": "
8       + rs.getInt("adet") + " sipariş, "
9       + rs.getInt("toplam") + " TL");
10  }
11 }
```

siparisler

id	musteri	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

gruplar

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
~~Ece~~	~~2~~	~~120~~

HAVING: 120 < 150

HAVING SUM(tutar) >= 150 : Ece'nin grubu elenir (120).

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

GROUP BY Sorgusu Adım Adım

```

1 String sql = "SELECT musterisi, COUNT(*) AS adet, "
2   + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "
3   + "GROUP BY musterisi HAVING SUM(tutar) >= 150 "
4   + "ORDER BY toplam DESC, musterisi";
▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6   while (rs.next()) {
7     System.out.println(rs.getString("musterisi") + ": "
8       + rs.getInt("adet") + " sipariş, "
9       + rs.getInt("toplam") + " TL");
10  }
11 }

```

siparisler

id	musterisi	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

eşitlik → ad: Ali, Can

gruplar

musterisi	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
~~Ece~~	~~2~~	~~120~~

HAVING: 120 < 150

sonuç (sıralı)

musterisi	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200

ORDER BY toplam DESC, musterisi : Ali
ile Can 200'de eşit; ikinci ölçüt ad, önce Ali.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

—

ÇIKTI

GROUP BY Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT musterisi, COUNT(*) AS adet, "  
2   + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "  
3   + "GROUP BY musterisi HAVING SUM(tutar) >= 150 "  
4   + "ORDER BY toplam DESC, musterisi";  
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
▶   while (rs.next()) {  
▶       System.out.println(rs.getString("musterisi") + ": "  
▶         + rs.getInt("adet") + " sipariş, "  
▶         + rs.getInt("toplam") + " TL");  
10 }  
11 }
```

siparisler

id	musterisi	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

gruplar

musterisi	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
~~Ece~~	~~2~~	~~120~~

HAVING: 120 < 150

sonuç (sıralı)

musterisi	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200

next() ilk satıra geçer; takma adlar (adet, toplam) sütun adı olarak okunur.

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

satır = 1

ÇIKTI

Ali: 3 sipariş, 200 TL

GROUP BY Sorgusu Adım Adım

```
1 String sql = "SELECT musteri, COUNT(*) AS adet, "  
2     + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "  
3     + "GROUP BY musteri HAVING SUM(tutar) >= 150 "  
4     + "ORDER BY toplam DESC, musteri";  
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {  
    ▶ while (rs.next()) {  
        ▶ System.out.println(rs.getString("musteri") + ": "  
        ▶     + rs.getInt("adet") + " sipariş, "  
        ▶     + rs.getInt("toplam") + " TL");  
10 }  
11 }
```

siparisler

id	musteri	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

İkinci satır yazılır.

gruplar

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
~~Ece~~	~~2~~	~~120~~

HAVING: 120 < 150

sonuç (sıralı)

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

satır = 2

ÇIKTI

```
Ali: 3 sipariş, 200 TL  
Can: 1 sipariş, 200 TL
```

GROUP BY **Sorgusu Adım Adım**

```

1 String sql = "SELECT musteri, COUNT(*) AS adet, "
2   + "SUM(tutar) AS toplam FROM siparisler "
3   + "GROUP BY musteri HAVING SUM(tutar) >= 150 "
4   + "ORDER BY toplam DESC, musteri";
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6   ▶ while (rs.next()) {
7     System.out.println(rs.getString("musteri") + ": "
8       + rs.getInt("adet") + " sipariş, "
9       + rs.getInt("toplam") + " TL");
10  }
11  ▶ }

```

siparisler

id	musteri	tutar
1	Ali	120
2	Ece	80
3	Ali	50
4	Can	200
5	Ece	40
6	Ali	30

next() → false

gruplar

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200
~~Ece~~	~~2~~	~~120~~

HAVING: 120 < 150

sonuç (sıralı)

musteri	adet	toplam
Ali	3	200
Can	1	200

Döngü biter. Sonuçta **grup başına bir satır** vardır; tek tek siparişler görünmez.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

satır = yok

ÇIKTI

```

Ali: 3 sipariş, 200 TL
Can: 1 sipariş, 200 TL

```

NULL: Değerin Olmaması

- `NULL` "bilinmiyor / yok" demektir; `0` ya da boş metin (`' '`) değildir.
- `NULL` ile her karşılaştırma bilinmeyen sonuç verir: `WHERE bolum_id = NULL` hiçbir satırı seçmez. Doğrusu `IS NULL` ya da `IS NOT NULL`.
- `WHERE bolum_id <> 1` de Deniz'i seçmez: `NULL` 'un 1'den farklı olduğu bile bilinmez.
- `NULL + 1` sonucu `NULL` 'dur. `COALESCE(bolum_id, 0)` `NULL` yerine 0 koyar.
- `COUNT(*)` satırları, `COUNT(bolum_id)` `NULL` olmayan değerleri sayar: 4 ve 3. Eşleşen satır yoksa `AVG` ve `SUM` `NULL` döndürür.

```
String sql = "SELECT ad, bolum_id FROM ogrenciler "
            + "WHERE id >= 3";
try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
    while (rs.next()) {
        int b = rs.getInt("bolum_id");
        boolean bos = rs.isNull();
        System.out.println(rs.getString("ad") + " " + b
            + (bos ? " (NULL)" : ""));
    }
}
```

ÇIKTI

```
Cem 1
Deniz 0 (NULL)
```

- `getInt` `NULL` için **0** döndürür; 0 mı `NULL` mı ayırt etmek için hemen ardından `isNull()` çağrılır.
- `isNull()` **son okunan** sütuna bakar: `getString("ad")` 'dan sonra çağrılıyadı adı sorardı ve `(NULL)` hiç yazılmazdı.
- `getString` ve `getObject` `NULL` için `null` döndürür.

İndeks: Aramayı Hızlandırmak

indeks yok: SCAN (her satıra bakılır)

Deniz	←
Ada	←
Cem	←
Bora	←

4 karşılaştırma

idx_ogr_ad: sıralı + satıra işaret

Ada	→ satır 1
Bora	→ satır 2
Cem	→ satır 3
Deniz	→ satır 4

doğrudan Cem'e iner

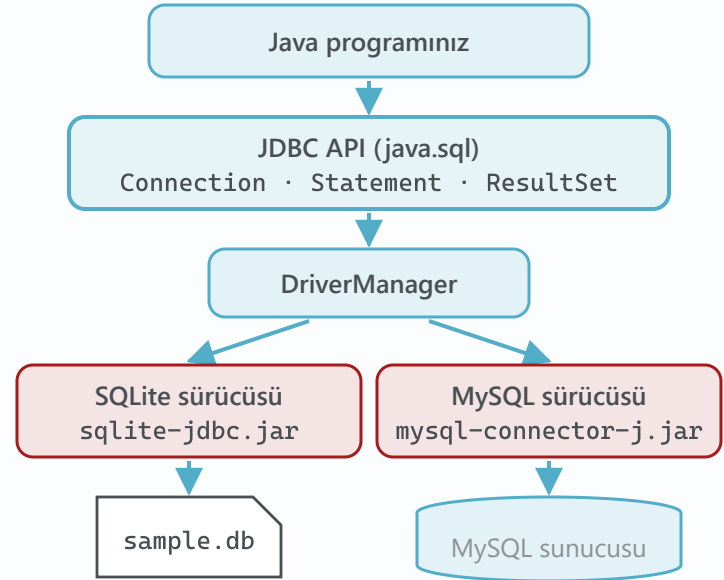
```
CREATE INDEX idx_ogr_ad ON ogrenciler(ad);
EXPLAIN QUERY PLAN
SELECT * FROM ogrenciler WHERE ad = 'Cem';
```

- **İndeks** (index): bir sütunun değerlerini **sıralı** tutan ek yapı (B-ağacı); kitabın sonundaki dizin gibi. Arama tüm tabloyu taramak yerine ilgili satıra gider.
- Birincil anahtar ve **UNIQUE** sütunların indeksi kendiliğinden oluşur.
- Bedeli: her **INSERT**, **UPDATE**, **DELETE** indeksi de günceller ve indeks diskte yer kaplar. Sık aranan; **WHERE**, **JOIN** ve **ORDER BY** 'da kullanılan sütunlara konur.
- **EXPLAIN QUERY PLAN** (SQLite) sorgunun nasıl yürütüleceğini gösterir.

Durum	EXPLAIN QUERY PLAN çıktısı
İndeks yokken	SCAN ogrenciler
İndeks varken	SEARCH ogrenciler USING INDEX idx_ogr_ad (ad=?)
WHERE id = 3	SEARCH ... USING INTEGER PRIMARY KEY (rowid=?)
WHERE ad LIKE '%em'	SCAN ogrenciler (baştaki joker indeksi kullanamaz)

JDBC (Java Database Connectivity)

- **JDBC** (Java Database Connectivity): Java'nın veri tabanlarına bağlanmak için sunduğu **standart API**'dir; `java.sql` paketindedir ve JDK ile gelir.
- Program yalnızca JDBC **arayüzlerini** kullanır; her veri tabanı üreticisi bu arayüzleri uygulayan bir **sürücü** (driver) sağlar.
- Veri tabanını değiştirmek için çoğu zaman yalnızca **sürücü jar'ı** ve **bağlantı adresi** değişir.
- Çok biçimlilik iş başında: `Connection` bir arayüzdür; SQLite'ta gerçek nesnenin sınıfı `org.sqlite.jdbc4.JDBC4Connection` 'dir.

JDBC'nin Temel Türleri

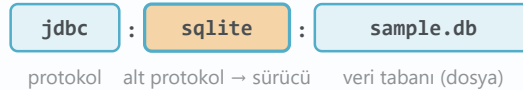
Tür	Görevi	Önemli metotlar
DriverManager	Uygun sürücüyü bulur, bağlantı açar	getConnection(url) , getConnection(url, kullanıcı, şifre)
Connection	Veri tabanıyla açık bir oturum	createStatement() , preparedStatement(sql) , commit() , rollback() , close()
Statement	Sabit bir SQL metnini çalıştırır	execute , executeUpdate , executeQuery
PreparedStatement	? yer tutuculu, önceden hazırlanan SQL	setInt , setString , executeUpdate() , executeQuery()
ResultSet	Sorgu sonucundaki satırlar ve bir imleç	next() , getInt("id") , getString("name")
SQLException	Veri tabanı hatası; kontrol edilen istisna	getMessage() , getErrorCode()

Hepsi `java.sql` paketindedir: dosyanın başına `import java.sql.*;` yazılır.

`Connection` , `Statement` ve `ResultSet` kapatılması gereken kaynaklardır (`AutoCloseable`).

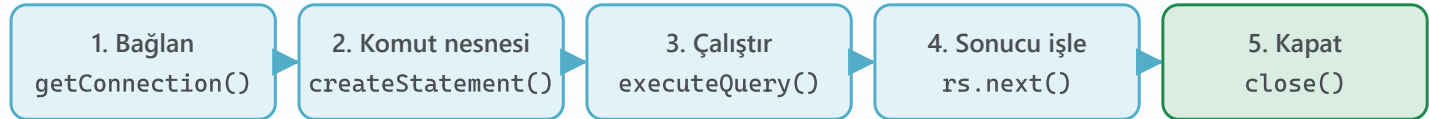
Bağlantı Adresi (JDBC URL)

Bağlantı adresi (URL)	Anlamı
<code>jdbc:sqlite:sample.db</code>	Çalışma dizinindeki <code>sample.db</code> ; yoksa boş olarak oluşturulur
<code>jdbc:sqlite:C:/veriler/okul.db</code>	Tam yol ile dosya
<code>jdbc:sqlite::memory:</code>	Bellekte geçici veri tabanı; bağlantı kapanınca silinir (denemeler için)
<code>jdbc:mysql://localhost:3306/testdb</code>	MySQL sunucusu: makine, port, veri tabanı adı; ayrıca kullanıcı adı ve şifre

- Biçim: `jdbc:<alt protokol>:<veri tabanı dosyası ya da adresi>` . `DriverManager` , alt protokole bakarak sürücüyü seçer.
- JDBC 4.0 (Java 6) ve sonrasında sürücü, classpath'teki jar'dan **otomatik** yüklenir. Eski kodlardaki `Class.forName("org.sqlite.JDBC")` satırı artık gerekmez.
- Sürücü classpath'te yoksa: `No suitable driver found for jdbc:sqlite:sample.db` .

Bir JDBC Programının Adımları


```
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url); // 1
    Statement stmt = conn.createStatement();           // 2
    ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {           // 3
    while (rs.next()) {                                // 4
        System.out.println(rs.getInt(1));
    }
} // 5: rs, stmt, conn ters sırada otomatik kapanır
```

- Kaynaklar **try-with-resources** parantezinde açılır; blok bitince (hata olsa bile) **ters sırada** kapanır: önce `rs`, sonra `stmt`, en son `conn`.
- Kapatılmayan bağlantılar dosyayı kilitli bırakabilir ve bellek sızıntısına yol açar.
- `getInt(1)` : sütun numaraları **1'den** başlar.

TEMEL İŞLEMLER

SQLite'a Bağlanma

```
// Veri tabanı dosyasının yolu (bağlantı adresi)
String url = "jdbc:sqlite:sample.db";
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url)) {
    // Bağlantı başarılıysa mesaj yazdırılır.
    if (conn != null) {
        System.out.println("Bağlantı başarılı!");
    }
} catch (SQLException e) {
    // Bağlantı hatası olursa hata mesajı yazdırılır.
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

ÇIKTI

Bağlantı başarılı!

- `getConnection` dosya yoksa **oluşturur** (boş veri tabanı).
- Bağlantı kurulamazsa `null` dönmez, `SQLException` fırlatır; `if (conn != null)` yalnızca ek bir güvencedir.
- `SQLException` kontrol edilen istisnadır: yakalanmalı ya da `throws` ile bildirilmelidir.

Tablo Oluşturma

```
String url = "jdbc:sqlite:sample.db";
String sql = "CREATE TABLE IF NOT EXISTS users "
    + "(id INTEGER PRIMARY KEY, name TEXT, email TEXT)";
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
    Statement stmt = conn.createStatement()) {
    // Tablo oluşturuluyor.
    stmt.execute(sql);
    System.out.println("Tablo oluşturuldu!");
} catch (SQLException e) {
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

ÇIKTI

Tablo oluşturuldu!

- `execute(sql)` her tür SQL'i çalıştırır; sonuç kümesi üretirse `true`, `CREATE` için `false` döner.
- `IF NOT EXISTS` sayesinde program ikinci kez çalışınca hata olmaz. Olmasaydı: `table users already exists`.
- Birden çok kaynak tek `try (...; ...)` içinde `;` ile ayrılır.

Veri Ekleme

```
String url = "jdbc:sqlite:sample.db";
String sql = "INSERT INTO users(name, email) "
            + "VALUES('Ahmet Yılmaz', 'ahmet@example.com')";
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
     Statement stmt = conn.createStatement()) {
    // Veri tabanına veri ekleniyor.
    int sayi = stmt.executeUpdate(sql);
    System.out.println("Veri eklendi! (" + sayi + " satır)");
} catch (SQLException e) {
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

ÇIKTI

Veri eklendi! (1 satır)

- `executeUpdate` **etkilenen satır sayısını** (`int`) döndürür.
- `id` verilmedi; SQLite `1` atadı.
- Program her çalıştığında **yeni bir satır** eklenir (id 2, 3, ...).
- SQL içindeki metin değerler tek tırnak içindedir.

Veri Okuma

```
String url = "jdbc:sqlite:sample.db";
String sql = "SELECT * FROM users";
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
    Statement stmt = conn.createStatement();
    ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
    // Satırlar tek tek okunup yazdırılıyor.
    while (rs.next()) {
        System.out.println("ID: " + rs.getInt("id")
            + ", Ad: " + rs.getString("name")
            + ", E-posta: " + rs.getString("email"));
    }
} catch (SQLException e) {
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

ÇIKTI

ID: 1, Ad: Ahmet Yılmaz, E-posta:
ahmet@example.com

- `executeQuery` bir `ResultSet` döndürür.
- `rs.next()` imleci bir sonraki satıra taşır; satır varsa `true`, yoksa `false` döner.
- `getInt("id")`,
`getString("name")` : o anki satırın sütunlarını adıyla okur.

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
▶ try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
▶     Statement stmt = conn.createStatement();
▶     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13     System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: ilk satırdan önce

Bağlantı açılır, sorgu çalışır. `rs` iki satırlık sonucu tutar; imleç **ilk satırdan önce** bekler.

Adım 1 / 10

ÇIKTI

DEĞİŞKENLER

—

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     ▶ while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13     System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: 1. satır

`rs.next()` imleci 1. satıra taşır ve
`true` döndürür: döngüye girilir.

Adım 2 / 10

ÇIKTI

DEĞİŞKENLER

`rs.next() = true`

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         ▶ int id = rs.getInt("id");
8         ▶ String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13    System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: 1. satır

Sütunlar **o anki satırdan** okunur.

Adım 3 / 10

ÇIKTI

DEĞİŞKENLER

rs.next() = true

id = 1

ad = "Ahmet Yılmaz"

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         ▶ System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13     System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: 1. satır

Satır yazdırılır.

Adım 4 / 10

ÇIKTI

```
1 - Ahmet Yılmaz
```

DEĞİŞKENLER

rs.next() = true

id = 1

ad = "Ahmet Yılmaz"

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     ▶ while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13    System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: 2. satır

İmleç 2. satıra geçer; yine `true` .

Adım 5 / 10

ÇIKTI

1 - Ahmet Yılmaz

DEĞİŞKENLER

rs.next() = `true`

id = 1

ad = "Ahmet Yılmaz"

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         ▶ int id = rs.getInt("id");
8         ▶ String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13    System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: 2. satır

Bu kez 2. satırın değerleri okunur.

Adım 6 / 10

ÇIKTI

1 - Ahmet Yılmaz

DEĞİŞKENLER

rs.next() = true

id = 2

ad = "Ayşe Demir"

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         ▶ System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13     System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: 2. satır

İkinci satır yazdırılır.

Adım 7 / 10

ÇIKTI

```
1 - Ahmet Yılmaz
2 - Ayşe Demir
```

DEĞİŞKENLER

rs.next() = true

id = 2

ad = "Ayşe Demir"

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     ▶ while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13    System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: son satırdan sonra

Başka satır yok: `rs.next()` `false`
döner, döngü biter.

Adım 8 / 10

ÇIKTI

```
1 - Ahmet Yılmaz
2 - Ayşe Demir
```

DEĞİŞKENLER

`rs.next()` = `false`

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    ▶ System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13     System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: son satırdan sonra

Döngüden sonraki satır çalışır.

Adım 9 / 10

ÇIKTI

```
1 - Ahmet Yılmaz
2 - Ayşe Demir
Okuma bitti.
```

DEĞİŞKENLER

rs.next() = **false**

ResultSet ile Okuma: Adım Adım

```
1 String url = "jdbc:sqlite:okuma.db";
2 String sql = "SELECT * FROM users";
3 try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     Statement stmt = conn.createStatement();
5     ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) {
7         int id = rs.getInt("id");
8         String ad = rs.getString("name");
9         System.out.println(id + " - " + ad);
10    }
11    System.out.println("Okuma bitti.");
12 } catch (SQLException e) {
13     System.out.println(e.getMessage());
14 }
```

ResultSet rs

id	name
1	Ahmet Yılmaz
2	Ayşe Demir

imleç: son satırdan sonra

try bloğu biter: `rs`, `stmt`, `conn`
bu sırayla **otomatik kapanır**.

Adım 10 / 10

ÇIKTI

```
1 - Ahmet Yılmaz
2 - Ayşe Demir
Okuma bitti.
```

DEĞİŞKENLER

—

Veri Güncelleme

```
String url = "jdbc:sqlite:sample.db";
String sql = "UPDATE users SET name = 'Mehmet Akdeniz' WHERE id = 1";
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
    Statement stmt = conn.createStatement()) {
    // Veri tabanındaki veri güncelleniyor.
    int sayi = stmt.executeUpdate(sql);
    System.out.println("Veri güncellendi! (" + sayi + " satır)");
} catch (SQLException e) {
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

ÇIKTI

Veri güncellendi! (1 satır)

- Öncesinde okuma: ID: 1, Ad: Ahmet Yılmaz, ... ;
sonrasında: ID: 1, Ad: Mehmet Akdeniz, ...
- SET yalnızca yazılan sütunu değiştirir; email aynı kalır.
- WHERE id = 1 güncellenecek satırı seçer. **WHERE unutulursa tüm satırlar** güncellenir.

Veri Silme

```
String url = "jdbc:sqlite:sample.db";
String sql = "DELETE FROM users WHERE id = 1";
try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
     Statement stmt = conn.createStatement()) {
    // Veri tabanındaki veri siliniyor.
    int sayi = stmt.executeUpdate(sql);
    System.out.println("Veri silindi! (" + sayi + " satır)");
} catch (SQLException e) {
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

ÇIKTI (PROGRAM İKİ KEZ ÇALIŞTIRILINCA)

```
Veri silindi! (1 satır)
Veri silindi! (0 satır)
```

- İkinci çalıştırmada silinecek satır kalmamıştır: hata oluşmaz, `executeUpdate` `0` döner.
- Bu yüzden mesajı dönen sayıya göre vermek daha doğrudur (Alıştırma 1).
- WHERE'siz `DELETE FROM users` **tüm** satırları siler; tablonun kendisi kalır.

TEMEL İŞLEMLER

execute, executeUpdate, executeQuery

Metot	Döndürür	Kullanım
<code>execute</code>	<code>boolean</code>	<code>CREATE</code> <code>TABLE</code> , <code>DROP</code>
<code>executeUpdate</code>	<code>int</code> satır sayısı	<code>INSERT</code> , <code>UPDATE</code> , <code>DELETE</code>
<code>executeQuery</code>	<code>ResultSet</code>	<code>SELECT</code>

Yanlış metot hataya yol açar: `executeQuery` ile `INSERT` çalıştırmak → `query does not return ResultSet`.

PROGRAMLAR SIRAYLA ÇALIŞTIRILINCA

```
> java Baglan
Bağlantı başarılı!
> java TabloOlustur
Tablo oluşturuldu!
> java VeriEkle
Veri eklendi! (1 satır)
> java VeriOku
ID: 1, Ad: Ahmet Yılmaz, E-posta:
ahmet@example.com
> java VeriGuncelle
Veri güncellendi! (1 satır)
> java VeriOku
ID: 1, Ad: Mehmet Akdeniz, E-posta:
ahmet@example.com
> java VeriSil
Veri silindi! (1 satır)
> java VeriOku
> java VeriSil
Veri silindi! (0 satır)
```

executeUpdate Ne Döndürür?

```
▶ String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
▶ int[] stok = {40, 0, 15};
▶ PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
    ▶ "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ek.setString(1, adlar[i]);
7     ek.setInt(2, stok[i]);
8     ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
12 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
13     stok > 100");
13 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
    silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
----	----	------

tablo boş

Ekleme komutu **bir kez** hazırlanır; döngüde yalnızca değerler değişecek.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

adlar = [zımba, makas, bant]

stok = [40, 0, 15]

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ▶ ek.setString(1, adlar[i]);
7     ▶ ek.setInt(2, stok[i]);
8     ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
----	----	------

yer tutucular

1. ? = "zımba"

2. ? = 40

İlk turda yer tutucular doldurulur.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

i = 0

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ek.setString(1, adlar[i]);
7     ek.setInt(2, stok[i]);
8     ▶ ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
1	zımba	40

1 satır eklendi

executeUpdate 1 döndürür; SQLite id
= 1 atar.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

i = 0

dönen = 1

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 ▶ for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ▶ ek.setString(1, adlar[i]);
7     ▶ ek.setInt(2, stok[i]);
8     ▶ ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
1	zımba	40
2	makas	0

yer tutucular

1. ? = "makas"

2. ? = 0

1 satır eklendi

Aynı hazır komut yeni değerlerle yeniden çalışır.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

i = 1

dönen = 1

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 ▶ for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ▶ ek.setString(1, adlar[i]);
7     ▶ ek.setInt(2, stok[i]);
8     ▶ ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
1	zımba	40
2	makas	0
3	bant	15

yer tutucular

1. ? = "bant"

2. ? = 15

1 satır eklendi

Üçüncü ürün eklenir; **i** = 3 olunca
döngü biter.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

i = 2**dönen = 1**

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ek.setString(1, adlar[i]);
7     ek.setInt(2, stok[i]);
8     ek.executeUpdate();
9 }
10 ▶ int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
1	zımba	40
2	makas	10
3	bant	25

WHERE stok < 20: 2 satır

WHERE stok < 20 makas (0) ve bandı (15) seçer; ikisine 10 eklenir. Dönen değer **etkilenen satır sayısı: 2.**

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

g = 2

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ek.setString(1, adlar[i]);
7     ek.setInt(2, stok[i]);
8     ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 ▶ int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
1	zımba	40
2	makas	10
3	bant	25

eşleşen yok: 0

Stoku 100'den büyük ürün yok: hata oluşmaz, yalnızca 0 döner.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

g = 2

s = 0

ÇIKTI

executeUpdate Ne Döndürür?

```
1 String[] adlar = {"zımba", "makas", "bant"};
2 int[] stok = {40, 0, 15};
3 PreparedStatement ek = conn.prepareStatement(
4     "INSERT INTO malzeme(ad, stok) VALUES(?, ?)");
5 for (int i = 0; i < adlar.length; i++) {
6     ek.setString(1, adlar[i]);
7     ek.setInt(2, stok[i]);
8     ek.executeUpdate();
9 }
10 int g = stmt.executeUpdate(
11     "UPDATE malzeme SET stok = stok + 10 WHERE stok <
12     20");
13 int s = stmt.executeUpdate("DELETE FROM malzeme WHERE
14     stok > 100");
15 System.out.println(g + " güncellendi, " + s + "
16     silindi");
```

malzeme

id	ad	stok
1	zımba	40
2	makas	10
3	bant	25

Program bu sayılara bakarak "kayıt bulunamadı" gibi doğru mesajlar verebilir.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

g = 2

s = 0

ÇIKTI

2 güncellendi, 0 silindi

SQL Enjeksiyonu (SQL Injection)

```
String girdi = "x' OR '1'='1"; // kullanıcının yazdığı "ad"

// TEHLİKELİ: girdi SQL metnine yapıştırılıyor
String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
            + girdi + "'";
System.out.println(sql);
ResultSet rs1 = stmt.executeQuery(sql);

// GÜVENLİ: girdi yalnızca değer olarak gönderiliyor
PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
    "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
ps.setString(1, girdi);
ResultSet rs2 = ps.executeQuery();
```

ÇIKTI (TABLODA 3 KİŞİ VAR; SATIRLAR SAYILDI)

```
SELECT ad FROM kisiler WHERE ad
= 'x' OR '1'='1'
Birleştirme: 3 satır
PreparedStatement: 0 satır
```

- Kullanıcının yazdığı tırnak, SQL metnini **değiştirdi**: `'1'='1'` her zaman doğru, tüm satırlar döndü.
- Giriş ekranında bu, **şifresiz oturum açmak** demektir.
- `?` ile gönderilen girdi yalnızca bir **değerdir**; SQL'in parçası olamaz.

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
► String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3     + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

(henüz yok)

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

Kullanıcı ad yerine tırnak ve **OR** içeren bir metin yazdı. Tabloda 3 kişi var.

Adım 1 / 10

DEĞİŞKENLER

girdi = x' OR '1'='1

ÇIKTI

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
▶ String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
▶       + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = 'x' OR '1'='1'
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

Birleştirme sonucu: kullanıcının tırnağı ad değerini **kapattı**, ardından gelen **OR '1'='1'** artık SQL'in parçası.

Adım 2 / 10

DEĞİŞKENLER

```
sql SELECT ... WHERE ad = 'x' OR
= '1'='1'
```

ÇIKTI

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 ► try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10    "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = 'x' OR '1'='1'
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

koşul

'Ali'='x' → yanlış OR '1'='1' → DOĞRU

Veri tabanı koşulu her satırda değerlendirir:
Ali için 'un sağ tarafı her zaman doğru
→ satır seçilir.

Adım 3 / 10

DEĞİŞKENLER

rs = ResultSet

ÇIKTI

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 ▶ try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = 'x' OR '1'='1'
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

koşul

'Ali'='x' → yanlış OR '1'='1' → DOĞRU

'Ayşe'='x' → yanlış OR doğru → DOĞRU

'Can'='x' → yanlış OR doğru → DOĞRU

Ayşe ve Can da seçilir: koşul hiçbir satırı elemez.

Adım 4 / 10

DEĞİŞKENLER

rs = ResultSet

ÇIKTI

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     ▶ while (rs.next()) n++;
7     ▶ }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = 'x' OR '1'='1'
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

koşul

'Ali'='x' → yanlış OR '1'='1' → DOĞRU
'Ayşe'='x' → yanlış OR doğru → DOĞRU
'Can'='x' → yanlış OR doğru → DOĞRU

3 satır döndü

Döngü 3 kez döner. Bir giriş ekranında bu, şifresiz oturum açmak demektir.

Adım 5 / 10

DEĞİŞKENLER

n = 3

ÇIKTI

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8
9 ▶ System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
10 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
11     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
12 ps.setString(1, girdi);
13 n = 0;
14 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
15 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = 'x' OR '1'='1'
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

koşul

'Ali'='x' → yanlış OR '1'='1' → DOĞRU

'Ayşe'='x' → yanlış OR doğru → DOĞRU

'Can'='x' → yanlış OR doğru → DOĞRU

3 satır döndü

Sonuç yazılır.

Adım 6 / 10

DEĞİŞKENLER

n = 3

ÇIKTI

Birleştirme: 3 satır

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
▶ PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
▶     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = ?
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

Bu kez SQL **önce** derlenir; **?** yalnızca bir değerin yeri. Komutun yapısı artık değişmez.

Adım 7 / 10

DEĞİŞKENLER

ps = PreparedStatement

ÇIKTI

Birleştirme: 3 satır

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ▶ ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = [x' OR '1'='1]
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

Girdi bütünüyle **tek bir metin değeri** olarak bağlanır; içindeki tırnaklar sıradan karakterdir.

Adım 8 / 10

DEĞİŞKENLER

1. ? = x' OR '1'='1

ÇIKTI

Birleştirme: 3 satır

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 ▶ try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = [x' OR '1'='1]
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

koşul

ad = "x' OR '1'='1" → yanlış

ad = "x' OR '1'='1" → yanlış

ad = "x' OR '1'='1" → yanlış

0 satır

Hiçbir kişinin adı bu 12 karakterlik metne eşit değil: satır yok.

Adım 9 / 10

DEĞİŞKENLER

n = 0

ÇIKTI

Birleştirme: 3 satır

SQL Enjeksiyonu Adım Adım

```
1 String girdi = "x' OR '1'='1";
2 String sql = "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = '"
3           + girdi + "'";
4 int n = 0;
5 try (ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
6     while (rs.next()) n++;
7 }
8 System.out.println("Birleştirme: " + n + " satır");
9 PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
10     "SELECT ad FROM kisiler WHERE ad = ?");
11 ps.setString(1, girdi);
12 n = 0;
13 try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) { while
    (rs.next()) n++; }
14 ▶ System.out.println("PreparedStatement: " + n + "
    satır");
```

veri tabanına giden SQL:

```
SELECT ad FROM kisiler
WHERE ad = [x' OR '1'='1]
```

id	ad
1	Ali
2	Ayşe
3	Can

koşul

ad = "x' OR '1'='1" → yanlış

ad = "x' OR '1'='1" → yanlış

ad = "x' OR '1'='1" → yanlış

0 satır

Aynı girdi, iki farklı sonuç. Kullanıcıdan gelen değer SQL'e her zaman ile verilir.

Adım 10 / 10

DEĞİŞKENLER

n = 0

ÇIKTI

```
Birleştirme: 3 satır
PreparedStatement: 0 satır
```

PREPAREDSTATEMENT

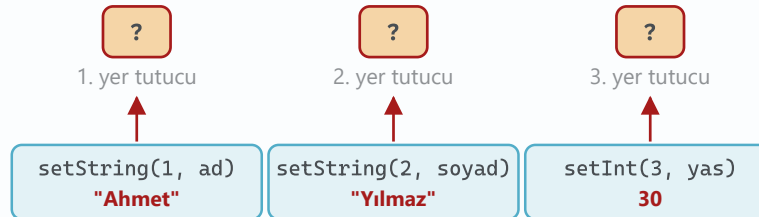
PreparedStatement ve Yer Tutucular

```
static void ekle(Connection conn, String ad, String soyad,
    int yas) throws SQLException {
    String sql = "INSERT INTO kisiler(ad, soyad, yas) "
        + "VALUES(?, ?, ?)";
    try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
        ps.setString(1, ad);        // 1. soru işareti
        ps.setString(2, soyad);     // 2. soru işareti
        ps.setInt(3, yas);         // 3. soru işareti
        ps.executeUpdate();
    }
}
```

Neden?

- + **Güvenli**: SQL enjeksiyonunu önler.
- + Tırnak sorunu yok: "Ali'nin" sorunsuz kaydedilir.
- + Aynı komut farklı değerlerle **tekrar** kullanılır.

INSERT INTO kisiler(ad, soyad, yas) VALUES(?, ?, ?)

`setXxx(sıra, değer)` her `?` 'i doldurur; sıra **1'den** başlar. Sonra `executeUpdate()` parametresiz çağrılır.

Kişi Programı: Güncelleme ve Silme Metotları

```
static void guncelle(Connection conn, String ad, String soyad,
                    int yas) throws SQLException {
    String sql = "UPDATE kisiler SET soyad = ?, yas = ? "
        + "WHERE ad = ?";
    try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
        ps.setString(1, soyad);
        ps.setInt(2, yas);
        ps.setString(3, ad);
        ps.executeUpdate();
    }
}

static void sil(Connection conn, String ad) throws SQLException {
    String sql = "DELETE FROM kisiler WHERE ad = ?";
    try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
        ps.setString(1, ad);
        ps.executeUpdate();
    }
}
```

- Her metod `Connection` 'ı **parametre** olarak alır: bağlantı bir kez açılır, birçok işte kullanılır.
- `?` 'ler SQL'deki **sıraya** göre numaralanır: `guncelle` 'de ad, 3. yer tutucudur.
- `throws SQLException` : hata çağırana iletilir; `main` de `throws` ile bildirdiğinden hata olursa program yığın iziyle durur.

Kişi Programı: Listeleme Metodu

```
static void listele(Connection conn) throws SQLException {  
    String sql = "SELECT id, ad, soyad, yas FROM kisiler";  
    try (Statement st = conn.createStatement();  
        ResultSet rs = st.executeQuery(sql)) {  
        while (rs.next()) {  
            System.out.println(rs.getInt("id") + " " + rs.getString("ad")  
                               + " " + rs.getString("soyad") + " " + rs.getInt("yas"));  
        }  
        System.out.println("---");  
    }  
}
```

ÇIKTI (İLK LİSTELE ÇAĞIRISI)

```
1 Ahmet Akdeniz 35  
2 Ayşe Demir 40  
---
```

- Sorguda değişken değer olmadığından düz `Statement` yeterlidir.
- Her `listele` çağırısı tablonun **o anki** hâlini okur; sonuna `---` yazar.

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     ▶ try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4     ▶     Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

main()

kisiler

id	ad	soyad	yas
(tablo boş)			

kisiler.db yoksa oluşturulur;
bağlantı ve stmt açılır.

Adım 1 / 9

ÇIKTI

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         ▶ stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6           + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7           + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

main()

kisiler

id	ad	soyad	yas
(tablo boş)			

Tablo oluşturulur; henüz boştur.

Adım 2 / 9

ÇIKTI

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ▶ ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30)
```

```
main()
```

kisiler

id	ad	soyad	yas
1	Ahmet	Yılmaz	30

ekle : ? 'ler doldurulur, satır eklenir,
id = 1 .

Adım 3 / 9

ÇIKTI

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ► ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40)
```

```
main()
```

kisiler

id	ad	soyad	yas
1	Ahmet	Yılmaz	30
2	Ayşe	Demir	40

İkinci kişi `id = 2` ile eklenir.

Adım 4 / 9

ÇIKTI

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        ▶ guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35)
```

```
main()
```

kisiler

id	ad	soyad	yas
1	Ahmet	Akdeniz	35
2	Ayşe	Demir	40

WHERE ad = ? : Ahmet'in soyadı ve yaşı değişir.

Adım 5 / 9

ÇIKTI

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        ► listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

listele(conn)

main()

kisiler

id	ad	soyad	yas
1	Ahmet	Akdeniz	35
2	Ayşe	Demir	40

listele tüm satırları ve --- yazar.

Adım 6 / 9

ÇIKTI

```
1 Ahmet Akdeniz 35
2 Ayşe Demir 40
---
```

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        ► sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
sil(conn, "Ahmet")
```

```
main()
```

kisiler

id	ad	soyad	yas
1	Ahmet	Akdeniz	35
2	Ayşe	Demir	40

Ahmet'in satırı silinir.

Adım 7 / 9

ÇIKTI

```
1 Ahmet Akdeniz 35
2 Ayşe Demir 40
---
```

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        ▶ listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

listele(conn)

main()

kisiler

id	ad	soyad	yas
2	Ayşe	Demir	40

Tabloda yalnızca Ayşe kaldı.

Adım 8 / 9

ÇIKTI

```
1 Ahmet Akdeniz 35
2 Ayşe Demir 40
---
2 Ayşe Demir 40
---
```

PREPAREDSTATEMENT

Kişi Programı: Adım Adım

```
1 public static void main(String[] args) throws SQLException {
2     String url = "jdbc:sqlite:kisiler.db";
3     try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
4         Statement stmt = conn.createStatement()) {
5         stmt.execute("CREATE TABLE IF NOT EXISTS kisiler ("
6             + "id INTEGER PRIMARY KEY, ad TEXT NOT NULL, "
7             + "soyad TEXT NOT NULL, yas INTEGER NOT NULL)");
8         ekle(conn, "Ahmet", "Yılmaz", 30);
9         ekle(conn, "Ayşe", "Demir", 40);
10        guncelle(conn, "Ahmet", "Akdeniz", 35);
11        listele(conn);
12        sil(conn, "Ahmet");
13        listele(conn);
14    }
15 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

main()

kisiler

id	ad	soyad	yas
2	Ayşe	Demir	40

Bağlantı kapanır; veri `kisiler.db` 'de kalıcıdır.

Adım 9 / 9

ÇIKTI

```
1 Ahmet Akdeniz 35
2 Ayşe Demir 40
---
2 Ayşe Demir 40
---
```

Otomatik Anahtar: `getGeneratedKeys`

```
String sql = "INSERT INTO ogrenciler(ad, bolum_id) "
    + "VALUES(?, ?)";
try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql,
    Statement.RETURN_GENERATED_KEYS)) {
    ps.setString(1, "Ece");
    ps.setInt(2, 3);
    ps.executeUpdate();
    try (ResultSet k = ps.getGeneratedKeys()) {
        if (k.next()) {
            System.out.println("Yeni id: " + k.getInt(1));
        }
    }
}
```

ÇIKTI

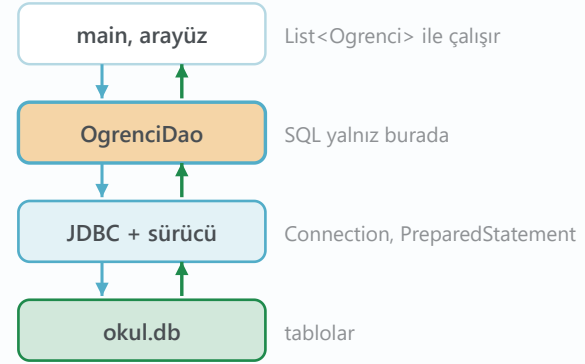
Yeni id: 5

- Yeni satırın `id` 'sini veri tabanı belirler; program onu `getGeneratedKeys()` ile öğrenir. Örnek: yeni siparişin kalemlerini eklemek için siparişin `id` 'si gerekir.
- `prepareStatement` 'a `Statement.RETURN_GENERATED_KEYS` verilir; dönen `ResultSet` 'in tek sütunu yeni anahtardır.
- Tabloda 4 öğrenci vardı; Ece `id = 5` aldı.
- Silinen kaydın numarası başka kayda geçmemeliyse (fatura, sipariş no) `AUTOINCREMENT` kullanılır. MySQL'deki karşılığı `AUTO_INCREMENT` .

1, 2, 3 eklendi; 3 silindi; yeni satır →	id
<code>id INTEGER PRIMARY KEY</code>	3 (en büyük id + 1)
<code>id INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT</code>	4 (kullanılmış numara verilmez)

Satırdan Nesneye: DAO Deseni

```
class Ogrenci {
    private final int id;
    private final String ad;
    Ogrenci(int id, String ad) {
        this.id = id;
        this.ad = ad;
    }
    public String toString() {
        return "#" + id + " " + ad;
    }
}
```


OgrenciDao metodu	SQL	Döndürür	↑ nesneler
ekle(ad, bolum)	INSERT	yeni id	
bul(id)	SELECT ... WHERE id = ?	Ogrenci ya da null	
bolumdekiler(bolum)	SELECT ... WHERE bolum_id = ?	List<Ogrenci>	
sil(id)	DELETE	silindi Mi (boolean)	

- İstek !** Nesne yönelimli programda her satır bir **nesneye** dönüştürülür: tablo ≈ sınıf, satır ≈ nesne.
- DAO** (Data Access Object, veri erişim nesnesi): bir tablonun bütün SQL'ini tek sınıfta toplar. Programın geri kalanı SQL görmez.
- Veri tabanı değişirse yalnızca DAO değişir. Bağlantı (boolean) DAO'ya yapılcıyla verilir.
- Bu eşlemeyi JPA, Hibernate gibi **ORM** (nesne-ilişkisel eşleme) kütüphaneleri otomatik yapar.

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                                     rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 ► List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

liste (List<Ogrenci>)

boş: []

`main` metodu çağırır: `bolum` = 1. Bağlantı `main`'de açıktır.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER`bolum = 1`**ÇAĞRI YIĞINI**`bolumdekiler(conn, 1)``main()`**ÇIKTI**

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2   int bolum) throws SQLException {
3   ▶ List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4   ▶ String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5   ▶   + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6   ▶ try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7     ps.setInt(1, bolum);
8     try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9       while (rs.next()) {
10        liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                             rs.getString("ad")));
12      }
13    }
14  }
15  return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

liste (List<Ogrenci>)

boş: []

Boş bir liste oluşturulur; sorgu ? ile hazırlanır.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

bolum = 1

liste = []

ÇAĞRI YİĞİNİ

bolumdekiler(conn, 1)

main()

ÇIKTI

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                     rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

rs (bölüm 1)

id	ad
1	Ada
3	Cem

liste (List<Ogrenci>)

boş: []

imleç ilk satırın önünde

? = 1 bağlanır, sorgu çalışır: bölüm 1'de Ada ve Cem var.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

bolum = 1

liste = []

ÇAĞRI YİĞİNİ

bolumdekiler(conn, 1)

main()

ÇIKTI

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                                         rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

rs (bölüm 1)

id	ad
1	Ada
3	Cem

liste (List<Ogrenci>)

Ogrenci #1 Ada

← imleç

İlk satır: `id` = 1, `ad` = Ada okunur; `new`
`Ogrenci(1, "Ada")` listeye eklenir.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

`liste = [#1 Ada]`

ÇAĞRI YİĞİNİ

`bolumdekiler(conn, 1)``main()`

ÇIKTI

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                                     rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

rs (bölüm 1)

id	ad
1	Ada
3	Cem

← imleç

liste (List<Ogrenci>)

Ogrenci #1 Ada

Ogrenci #3 Cem

İkinci satırdan ikinci nesne: `Ogrenci #3 Cem`.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

`liste = [#1 Ada, #3 Cem]`

ÇAĞRI YİĞİNİ

`bolumdekiler(conn, 1)``main()`

ÇIKTI

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                                     rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

rs (bölüm 1)

id	ad
1	Ada
3	Cem

liste (List<Ogrenci>)

Ogrenci #1 Ada

Ogrenci #3 Cem

rs ve ps kapandı

`next()` false: try blokları biter, `rs` ve `ps` kapanır. Bağlantıyı onu açan `main` kapatır.

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

liste = [#1 Ada, #3 Cem]

ÇAĞRI YİĞİNİ

bolumdekiler(conn, 1)

main()

ÇIKTI

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                                         rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

liste (List<Ogrenci>)

Ogrenci #1 Ada

Ogrenci #3 Cem

satır değil nesne döner

Metot `List<Ogrenci>` döndürür (2 öge);
çerçevesi yığından kalkar.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

liste = [#1 Ada, #3 Cem]

ÇAĞRI YİĞİNİ

main()

ÇIKTI

Satırdan Nesneye Adım Adım

```
1 static List<Ogrenci> bolumdekiler(Connection conn,
2     int bolum) throws SQLException {
3     List<Ogrenci> liste = new ArrayList<>();
4     String sql = "SELECT id, ad FROM ogrenciler "
5         + "WHERE bolum_id = ? ORDER BY id";
6     try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(sql)) {
7         ps.setInt(1, bolum);
8         try (ResultSet rs = ps.executeQuery()) {
9             while (rs.next()) {
10                 liste.add(new Ogrenci(rs.getInt("id"),
11                                     rs.getString("ad")));
12             }
13         }
14     }
15     return liste;
16 }
17 // main içinde:
18 List<Ogrenci> liste = bolumdekiler(conn, 1);
19 for (Ogrenci o : liste) System.out.println(o);
```

liste (List<Ogrenci>)

Ogrenci #1 Ada

Ogrenci #3 Cem

Her nesne `toString()` ile yazılır. `main`
SQL'den habersizdir.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

liste = [#1 Ada, #3 Cem]

ÇAĞRI YIĞINI

main()

ÇIKTI

#1 Ada

#3 Cem

Aynı Kod, Başka Veri Tabanı: MySQL

```
String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/testdb";
String kullanıcı = "root";
String sifre = "gizli";
String sql = "SELECT id, name, email FROM users";
try (Connection conn =
    DriverManager.getConnection(url, kullanıcı, sifre);
    Statement stmt = conn.createStatement();
    ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql)) {
    while (rs.next()) {
        System.out.println(rs.getInt("id") + " "
            + rs.getString("name"));
    }
} catch (SQLException e) {
    System.out.println(e.getMessage());
}
```

- JDBC kodu **aynıdır**; değişenler: **adres, kullanıcı adı, şifre** ve sürücü jar'ı (`mysql-connector-j`).
- MySQL bir **sunucudur**: önce kurulup çalıştırılmalı, `testdb` veri tabanı oluşturulmalıdır.
- Sürücü sınıfı `com.mysql.cj.jdbc.Driver` 'dır; eski `com.mysql.jdbc.Driver` adı kullanımdan kalkmıştır.
- Gerçek projelerde şifre koda yazılmaz; ayar dosyasından veya ortam değişkeninden okunur.

İŞLEMLER

İşlem (Transaction) ve ACID

- **Havale:** Ece'nin hesabına 300 TL ekle **ve** Ali'nin hesabından 300 TL düş. İki `UPDATE` 'ten biri olur diğeri olmazsa para **yoktan var olur** ya da **kaybolur**.
- **İşlem** (transaction): tek bir iş birimi olarak yürütülen bir veya daha fazla SQL komutu: **ya hepsi ya hiçbiri**.
- JDBC'de varsayılan **auto-commit** açıktır: her komut hemen kalıcı olur.
- `conn.setAutoCommit(false)` → komutlar → `conn.commit()` (kalıcı yap) veya `conn.rollback()` (geri al).

Atomicity

Bölünmezlik: işlemin ya tamamı ya hiçbiri uygulanır.

Consistency

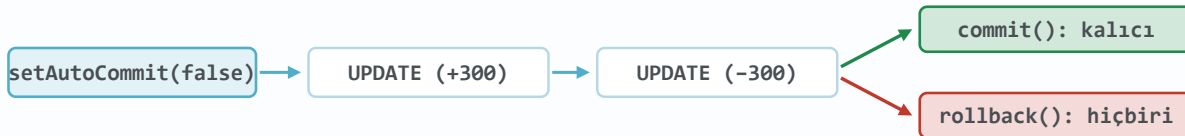
Tutarlılık: işlem sonunda tüm kısıtlar (ör. bakiye ≥ 0) sağlanır.

Isolation

Yalıtım: eş zamanlı işlemler birbirinin yarım hâlini görmez.

Durability

Kalıcılık: `commit` edilen veri, elektrik kesilse de kaybolmaz.

İŞLEMLER

Havale Örneği: Kurulum ve Sonuç

```
static final String YATIR =
    "UPDATE hesaplar SET bakiye = bakiye + ? WHERE id = ?";
static final String CEK =
    "UPDATE hesaplar SET bakiye = bakiye - ? WHERE id = ?";

public static void main(String[] args) throws SQLException {
    String url = "jdbc:sqlite::memory:"; // bellekte, geçici
    try (Connection conn = DriverManager.getConnection(url);
        Statement st = conn.createStatement()) {
        st.execute("CREATE TABLE hesaplar (id INTEGER PRIMARY KEY, "
            + "sahip TEXT, bakiye INTEGER CHECK (bakiye >= 0))");
        st.execute("INSERT INTO hesaplar(sahip, bakiye) "
            + "VALUES ('Ali', 1000), ('Ece', 500)");
        havale(conn, 1, 2, 300); // Ali → Ece 300 TL
        havale(conn, 1, 2, 5000); // Ali'nin parası yetmez
        yazdir(conn);
    }
}
```

ÇIKTI

300 TL aktarıldı.
Geri alındı: 5000 TL
Ali: 700
Ece: 800

- **CHECK (bakiye >= 0)** : bakiyeyi eksiye düşüren komut **SQLException** fırlatır.
- İkinci havalede Ece'ye 5000 TL **yatırılmıştı**; **rollback** bunu da geri aldı.
- **yazdir** , **listele** gibi bir **SELECT** döngüsüdür.

İŞLEMLER

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,  
2 int tutar) throws SQLException {  
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar  
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);  
5         PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {  
6         p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);  
7         p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır  
8         p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);  
9         p2.executeUpdate(); // göndericiden çek  
10        conn.commit(); // kalıcı yap  
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");  
12    } catch (SQLException e) {  
13        conn.rollback(); // geri al  
14        System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");  
15    } finally {  
16        conn.setAutoCommit(true);  
17    }  
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 300)
```

```
main()
```

işlem başladı

id	sahip	bakiye
1	Ali	1000
2	Ece	500

Auto-commit kapatılır: bundan sonraki değişiklikler **commit** 'e kadar **geçicidir**.

Adım 1 / 8

ÇIKTI

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,  
2                     int tutar) throws SQLException {  
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar  
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);  
5         PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {  
6         ▶ p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);  
7         ▶ p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır  
8         p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);  
9         p2.executeUpdate(); // göndericiden çek  
10        conn.commit(); // kalıcı yap  
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");  
12    } catch (SQLException e) {  
13        conn.rollback(); // geri al  
14        System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");  
15    } finally {  
16        conn.setAutoCommit(true);  
17    }  
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 300)
```

```
main()
```

geçici (commit yok)

id	sahip	bakiye
1	Ali	1000
2	Ece	800

Ece'ye 300 TL yatırılır: 500 → 800.

Adım 2 / 8

ÇIKTI

İŞLEMLER

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,  
2                     int tutar) throws SQLException {  
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar  
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);  
5         PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {  
6         p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);  
7         p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır  
8         ▶ p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);  
9         ▶ p2.executeUpdate(); // göndericiden çek  
10        conn.commit(); // kalıcı yap  
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");  
12    } catch (SQLException e) {  
13        conn.rollback(); // geri al  
14        System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");  
15    } finally {  
16        conn.setAutoCommit(true);  
17    }  
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 300)
```

```
main()
```

geçici (commit yok)

id	sahip	bakiye
1	Ali	700
2	Ece	800

Ali'den 300 TL çekilir: 1000 → 700. Kısıt sağlanıyor.

Adım 3 / 8

ÇIKTI

İŞLEMLER

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,  
2                     int tutar) throws SQLException {  
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar  
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);  
5         PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {  
6         p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);  
7         p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır  
8         p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);  
9         p2.executeUpdate(); // göndericiden çek  
10        conn.commit(); // kalıcı yap  
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");  
12    } catch (SQLException e) {  
13        conn.rollback(); // geri al  
14        System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");  
15    } finally {  
16        conn.setAutoCommit(true);  
17    }  
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 300)
```

```
main()
```

kalıcı (commit edildi)

id	sahip	bakiye
1	Ali	700
2	Ece	800

`commit()` : iki değişiklik birlikte kalıcı olur.

Adım 4 / 8

ÇIKTI

```
300 TL aktarıldı.
```

İŞLEMLER

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,
2                     int tutar) throws SQLException {
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);
5          PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {
6         p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);
7         p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır
8         p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);
9         p2.executeUpdate(); // göndericiden çek
10        conn.commit(); // kalıcı yap
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");
12    } catch (SQLException e) {
13        conn.rollback(); // geri al
14        System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");
15    } finally {
16        ▶ conn.setAutoCommit(true);
17    }
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 300)
```

```
main()
```

kalıcı durum

id	sahip	bakiye
1	Ali	700
2	Ece	800

finally : auto-commit yeniden açılır; metot biter.

Adım 5 / 8

ÇIKTI

```
300 TL aktarıldı.
```

İŞLEMLER

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,  
2 int tutar) throws SQLException {  
▶ conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar  
4 try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);  
5 PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {  
▶ p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);  
▶ p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır  
8 p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);  
9 p2.executeUpdate(); // göndericiden çek  
10 conn.commit(); // kalıcı yap  
11 System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");  
12 } catch (SQLException e) {  
13 conn.rollback(); // geri al  
14 System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");  
15 } finally {  
16 conn.setAutoCommit(true);  
17 }  
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 5000)
```

```
main()
```

geçici (commit yok)

id	sahip	bakiye
1	Ali	700
2	Ece	5800

İkinci çağrı: Ece'ye 5000 TL yatırılır (geçici):
800 → 5800.

Adım 6 / 8

ÇIKTI

```
300 TL aktarıldı.
```

İŞLEMLER

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,  
2 int tutar) throws SQLException {  
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar  
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);  
5         PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {  
6         p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);  
7         p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır  
8         ▶ p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);  
9         ▶ p2.executeUpdate(); // göndericiden çek  
10        conn.commit(); // kalıcı yap  
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");  
12    } catch (SQLException e) {  
13        conn.rollback(); // geri al  
14        System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");  
15    } finally {  
16        conn.setAutoCommit(true);  
17    }  
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 5000)
```

```
main()
```

geçici (commit yok)

id	sahip	bakiye
1	Ali	700
2	Ece	5800

700 – 5000 < 0 olurdu: **CHECK** bozulur,
SQLException fırlar.

Adım 7 / 8

ÇIKTI

```
300 TL aktarıldı.
```

commit ve rollback: Adım Adım

```
1 static void havale(Connection conn, int kimden, int kime,
2                     int tutar) throws SQLException {
3     conn.setAutoCommit(false); // işlem başlar
4     try (PreparedStatement p1 = conn.prepareStatement(YATIR);
5          PreparedStatement p2 = conn.prepareStatement(CEK)) {
6         p1.setInt(1, tutar); p1.setInt(2, kime);
7         p1.executeUpdate(); // alıcıya yatır
8         p2.setInt(1, tutar); p2.setInt(2, kimden);
9         p2.executeUpdate(); // göndericiden çek
10        conn.commit(); // kalıcı yap
11        System.out.println(tutar + " TL aktarıldı.");
12    } catch (SQLException e) {
13        ▶ conn.rollback(); // geri al
14        ▶ System.out.println("Geri alındı: " + tutar + " TL");
15    } finally {
16        conn.setAutoCommit(true);
17    }
18 }
```

ÇAĞRI YİĞİNİ

```
havale(conn, 1, 2, 5000)
```

```
main()
```

rollback: geri alındı

id	sahip	bakiye
1	Ali	700
2	Ece	800

`rollback()` : geçici yatırma da **geri alınır**.
Para ne kayboldu ne çoğaldı.

Adım 8 / 8

ÇIKTI

```
300 TL aktarıldı.
Geri alındı: 5000 TL
```

İŞLEMLER

Toplu İşlem: `addBatch` ve `executeBatch`

```
conn.setAutoCommit(false);
try (PreparedStatement ps = conn.prepareStatement(
    "INSERT INTO olcumler(deger) VALUES(?)") {
    for (int i = 1; i <= 1000; i++) {
        ps.setInt(1, i);
        ps.addBatch();
    }
    int[] sonuc = ps.executeBatch();
    conn.commit();
    System.out.println(sonuc.length + " komut, ilki "
        + sonuc[0] + " satır etkiledi");
} catch (SQLException e) {
    conn.rollback();
}
conn.setAutoCommit(true);
```

ÇIKTI

1000 komut, ilki 1 satır etkiledi

- `addBatch()` doldurulmuş komutu bir kuyruğa ekler; `executeBatch()` kuyruktakilerin hepsini gönderir ve her komutun etkilediği satır sayısını `int[]` olarak döndürür.
- Auto-commit açıkken her `INSERT` ayrı bir işlemdir ve diske ayrı ayrı yazılır. Disk üzerindeki bir `.db` dosyasıyla yapılan bir denemede 1000 satır: tek tek yaklaşık **2,6 s**, toplu ve tek işlemde yaklaşık **0,01 s** (makineye göre değişir).
- Hepsi tek işlem olduğu için biri başarısız olursa `rollback()` tüm kuyruğun etkisini geri alır: ya hepsi ya hiçbiri.
- Çok büyük yüklemelerde kuyruk parça parça gönderilir (ör. her 500 `addBatch` 'te bir `executeBatch`); bellek şişmez.

ÖZET

Özet

Konu	Özü
Veri tabanı	Kalıcı, düzenli, sorgulanabilir veri; VTYS yönetir. Tablo, satır, sütun, birincil anahtar.
SQLite	Sunucusuz, gömülü, tek dosya. Adres: <code>jdbc:sqlite:sample.db</code> ; sürücü jar'ı classpath'te olmalı.
SQL	<code>CREATE TABLE</code> , <code>INSERT</code> , <code>SELECT</code> , <code>UPDATE</code> , <code>DELETE</code> ; <code>WHERE</code> , <code>ORDER BY</code> , <code>LIMIT</code> .
İlişkiler	Yabancı anahtar; <code>JOIN ... ON</code> ; <code>GROUP BY</code> / <code>HAVING</code> ; <code>NULL</code> için <code>IS NULL</code> .
JDBC	<code>DriverManager</code> → <code>Connection</code> → <code>Statement</code> / <code>PreparedStatement</code> → <code>ResultSet</code> .
Çalıştırma	<code>execute</code> (tablo), <code>executeUpdate</code> → <code>int</code> , <code>executeQuery</code> → <code>ResultSet</code> ; <code>while (rs.next())</code> .
Güvenlik	Kullanıcı girdisi her zaman <code>?</code> ve <code>setXxx</code> ile; SQL metnine eklenmez.
İşlem	<code>setAutoCommit(false)</code> , <code>commit()</code> , <code>rollback()</code> : ya hepsi ya hiçbiri (ACID).
Kaynaklar	try-with-resources: <code>rs</code> , <code>stmt</code> , <code>conn</code> ters sırada kapanır; <code>SQLException</code> kontrol edilen istisnadır.

ÖZET

Sık Yapılan Hatalar

Sürücü classpath'te değil

Jar eklenmemiş:

```
No suitable driver found for  
jdbc:sqlite:sample.db
```

Tablo yok veya adı yanlış

Tablo oluşturulmadan sorgu:

```
no such table: users
```

Kesme işaretli metni birleştirmek

```
VALUES('Ali'nin'):
```

```
near "nin": syntax error
```

İndisi 0'dan başlatmak

```
rs.getString(0) ; sıra 1'den başlar:
```

```
column 0 out of bounds [1,3]
```

SQLException'ı yakalamamak

try veya throws yok (derleme hatası):

```
unreported exception SQLException; must be  
caught or declared to be thrown
```

Metni tırnaksız yazmak

```
VALUES(Ahmet, ...):
```

```
no such column: Ahmet
```

Yanlış execute metodu

```
executeQuery ile INSERT:
```

```
query does not return ResultSet
```

WHERE'siz UPDATE / DELETE

Hata vermez; **tüm satırları** değiştirir ya da siler.

ÖZET

Sık Yapılan Hatalar: İlişkiler, Gruplama, JDBC

= NULL ile karşılaştırmak

WHERE bolum_id = NULL hata vermez, **0 satır** döner.
Doğrusu IS NULL .

Belirsiz sütun adı

İki tabloda da ad var; tablo adı yazılmamış:
ambiguous column name: ad

Yabancı anahtar denetimini açmamak

SQLite'ta PRAGMA foreign_keys = ON olmadan
bolum_id = 9 sessizce kabul edilir.

Gruplanmayan sütunu seçmek

SELECT muster_i, tutar ... GROUP BY muster_i:
SQLite gruptaki herhangi bir satırın tutarını getirir;
birçok veri tabanında hatadır.

ON 'suz birleştirme

FROM ogrenciler, bolumler : her satır her satırla eşleşir, $4 \times 3 = 12$ satır.

WHERE 'de toplama fonksiyonu

Grup koşulu HAVING 'e yazılır:
misuse of aggregate: SUM()

wasNull() 'u geç çağırmak

Son okunan sütuna bakar; ilgili getInt 'in hemen ardından çağrılmalıdır.

Auto-commit açıkken binlerce INSERT

Her satır ayrı işlem: çok yavaş. setAutoCommit(false) ,
addBatch , commit .

ÖZET

Örnek Problemler 1

Problem 1: SELECT hangi satırları döndürür?

```
CREATE TABLE users (id INTEGER PRIMARY KEY, name TEXT);
INSERT INTO users(name) VALUES ('Ali');
INSERT INTO users(name) VALUES ('Can');
DELETE FROM users WHERE id = 2;
INSERT INTO users(name) VALUES ('Ece');
UPDATE users SET name = 'Efe' WHERE id = 1;
SELECT * FROM users;
```

Problem 2

Kişi programı (`kisiler.db` ile) **ikinci kez** çalıştırılıyor. Çıktının ilk bloğu (ilk `---` 'e kadar) ve son bloğu nedir?

► Cevapları göster

ÖZET

Örnek Problemler 2

Problem 3: Giriş kontrolü

```
String sql = "SELECT * FROM kisiler WHERE ad = '" + ad  
            + "' AND sifre = '" + sifre + "'";  
ResultSet rs = stmt.executeQuery(sql);  
boolean girisBasarili = rs.next();
```

Tabloda 3 kişi var. Kullanıcı ad olarak `ahmet`, şifre olarak `'`
`OR '1'='1` yazarsa oluşan SQL nedir, kaç satır döner, giriş
başarılı olur mu?

Problem 4

`havale` metodundan
`setAutoCommit(false)`, `commit()` ve
`rollback()` satırları çıkarılıyorsa (her komut
kendi başına kalıcı) program sonunda Ali ve
Ece'nin bakiyesi ne olurdu?

► Cevapları göster

ÖZET

Alıştırmalar

1. Silme programını değiştirin: `executeUpdate` 0 döndürürse `Kayıt bulunamadı.` yazsın.
2. `ogrenciler(id, ad, vize, final)` tablosunu oluşturun; Ada (60, 70), Bora (30, 50), Cem (80, 40) öğrencilerini `PreparedStatement` ile bir döngüde ekleyin. Ortalaması (vize %40, final %60) 50 ve üzeri olanları büyükten küçüğe listeleyin.
3. Menülü bir program yazın: 1-Ekle, 2-Güncelle, 3-Sil, 4-Liste. `Scanner` ve `switch` kullanın; güncellenecek/silinecek id yoksa `Kullanıcı bulunamadı.` yazsın.
4. Bir oyunun skorlarını `skorlar(oyuncu, puan)` tablosuna kaydedin ve en yüksek 10 skoru listeleyin.

► Cevaplar / ipuçları

Kaynaklar

- Oracle, *The Java Tutorials: JDBC Database Access* (Establishing a Connection; Processing SQL Statements with JDBC; Using Prepared Statements; Using Transactions).
- Oracle, *Java SE 21 API Documentation*: `java.sql` paketi (`DriverManager` , `Connection` , `PreparedStatement` , `ResultSet`).
- SQLite belgeleri, sqlite.org: *SQL As Understood By SQLite; Datatypes In SQLite; Appropriate Uses For SQLite*.
- Xerial, *SQLite JDBC Driver*, github.com/xerial/sqlite-jdbc.
- P. Deitel ve H. Deitel, *Java: How to Program*, 11. baskı, Pearson (Accessing Databases with JDBC).
- C. S. Horstmann, *Core Java, Volume II: Advanced Features*, 12. baskı, Pearson (Database Programming).
- OWASP, *SQL Injection Prevention Cheat Sheet*.

Son

Bölüm 11: Veri Tabanı

Dersin sonu · [Terim sözlüğü](#)